

אתה: לא נורא, את יכולה, כשאת רואה אותי, להתאשר...
(עמ' 21)

וכך מערכת היחסים בין האם לבנה מתפתחת ומתבגרת, אך המוטיבים של הנתינה ההדדית בצורותיה השונות נשמרים בצורה אנושית ונוגעת. אל הספר הוסיפה רחל דיסק שבו הקליטה את עצמה מקריאה את השירים בטונים ובהגיות שבהם כתבה אותם. בין השורות השונות של השירים היא בחרה להוסיף מילים אשר אינן כתובות בספר, מילים ומשפטים הנוספים בצורה נסתרת, ומסמלים מעין מצרף של סודות הנרקם בין תחושותיה של המשוררת לקורא.

הספר מתחיל עם שירים לדניאל בעת הולדתו, בשנת 83, ומסתיים בשיר שמסמל את חזרתו מטיול או ממסע מסוים. שני השירים משלימים, לטעמי, זה את זה. גם מבנה השירים הכללי משתנה משירים מעט ארוכים, ולעתים דיאלוגים, לשירים קצרצרים שכוללים לא יותר מכמה מילים. מסע ההתבגרות שעבר על האם והילד עם השנים הרבות שינה אותם, אבל כמו ים סוער המכה במגדלור – הוא הותיר את מהות היחסים שהייתה בהתחלה יציבה וזהה למה שהיא בסוף. הגלים החזקים שהכו אמנם שייפו ושינו אותו מעט, אך הוא עדיין מאיר ועומד יציב בין החוף, לים. בין האם לבנה.

חזרת

אתה נשא צלול
מגדלור פועם
מעל הגלים

"מגדלור" (עמ' 113)

מרבית האנשים הם אנשים
אחרים. מחשבותיהם הם
הדעות של מישהו אחר,
חייהם הם חיקוי.
תשוקותיהם – ציטוט.

אוסקו ווילד

הדיכוטומיות. לתחומים האפורים בשיריה בפרט, ובחיי המציאות והחלום בכלל. עולות הרבה שאלות על האירועים המתוארים בספר ועל הפרטים שאילון בחרה להשמיט ולשים במקומם סימנים כמו "8", "+" או "*". גם הסימנים הללו הם חלק מאותה הדיכוטומיות בשיריה: בין הכתוב לנסתר, בין המילה לסימן, בין המשמעות לחוסר התוחלת. בין היכולת שלנו בתור כותבים לבטא את רגשותינו – ובין האילמות שלעיתים אנו חשים כשמילותינו נותרות ריקות אל מול הרצון העמוק לבטא את אשר על לבנו.

שירים לדניאל

רחל חלפי.

שירים לדניאל. שירה.

הוצאת קשב לשירה. 2011.

השירים הנוגעים בספרה של רחל נכתבו לבנה דניאל עוד מימיו הראשונים, דרך התבגרותו ואחריה. הקשר החזק, האימהי, שבינה לבין תינוקה, חושף בפני הקורא ערוץ נסתר אל מחשבותיהן העמוקות של האימהות בתחילת דרכן, ובהמשכה. הנתינה במערכת היחסים היא אין סופית, אך גם הדדית. הרצון באושרו של הילד והאהבה האימהית הניתנים ללא תשלום נענים בבחינה עמוקה מצד הילד של מקום מבטחים, מתן אושר וקבלה ללא תנאים מוקדמים. לעתים כותבת רחל בדימויים מורכבים של האדם ורגשותיו אל הטבע והים, ולעתים היא מתארת מערכות יחסים פשוטות אשר לכאורה אינן מסתירות דבר מה מאחורי השיחות והגיגונים שלהן.

(דניאל בן שלוש ועשרה חודשים)

אתה: את עצובה?

אני: קצת.

כלב קטן עם כתמים שנעזב בגן, ממשיכות לחפש דרכן במקומות השונים, אפופי החוסר ודאות והבדידות.

אין דבר כזה, יש דבר כזה

לאה אילון. אין דבר כזה, יש דבר כזה.

שירה. הוצאת הקיבוץ המאוחד.

2011.

ספרה של אילון נשען על הקצוות הדיכוטומיים ומה שביניהם. הוא מחולק ל-2 חלקים, הפכים, אשר הראשון הוא ה"אין", השני הוא ה"יש" – ומה שביניהם הוא ה"דבר כזה". "דבר והיפוכו הם דברים להערצתם" היא רושמת בשירה השני בספר, משפט הממחיש את הבערה הפנימית לצורת החשיבה והכתיבה שלה. לאורך כל הספר ניתן לראות את הדיכוטומיות הללו בשלל סגנונות: בין המציאות לחלום, בין הרגש היתום והחם לפעולה הטכנית הקרה, בין הפשטות למורכבות ובין הברור מאליו – להטלת הספק הנוקבת. כתיבתה היא מעט סוריאליסטית והרבה פעמים הרגשתי כי היא משמיטה פרטים באופן מודע, לעתים באופן ברור לעין, בשביל שאני אשלים אותם מראשי.

אני עומדת עם מרטיני בשפופרת אישית
שנסחטת ישר לפה

וסרח העודף שלו מתקפל בקפל
ושותי שפתי חוככות אם להתקרב או לא.
אין אף מוסכמה אחת שתיגע ללבי.

ומסניפי 88888888

מגיעות שושנים תמיד

והמציאות הזו לא תשתנה.

הפרטים החסרים הללו, כך מצאתי, הן הדלת שלי להיכנס לכל מה שבין